

**Rvperti Ab||batis Monasterii || Tvitiensis Ordinis S.
Benedicti The||ologi antiqui, Opera duo, ut egregia sanè,
ita diu desiderata, multoq[ue] || labore perquisita, ac
sumptu haud ita modico ...**

Rupert <von Deutz>

Colonia, M. D. XXVI.

VD16 R 3796

De eo quod Apostolus dicit, nusqua[m] e[ni]m angelos apprehendit, sed
semen Abrahæ apprehe[n]dit.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-71860](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-71860)

Qui autem etiam genera linguarum acceperunt, ut hoc ipsum non una tantum lingua, uerum etiam uariis linguis efficere possint, & de gente in gentem transferre ac dilatate uerbum dei, quod maxime sanctis datum est apostolis, non merito dicuntur & sunt archangeli? In discretionem spirituum, nimirum dignitatem iudicariam recte intelligis, quod iure uocentur throni, eo quod de spiritibus, deo in ipsis praesidente, iudicare nouerint, iuxta illud. Nolite omni spiritui credere, sed probate spiritus si ex deo sunt. In gratia prophetica non incongrue dominationum agnoscitur autoritas, quia profecto regibus quibusque prophetarum dominati sunt, maximeque Helias & Heliseus, nam Heliseo quoque clamauit rex, pater mi pater mi, curus Israel & auriga eius, ceterisque regibus prophetarum dominati sunt, & maximo prophetarum Moysi dictum est, ecce constitui te deum Pharaonis. Fides nonne principatum meretur? Denique & Abraham & Isaac & Iacob & Dauid propter fidem siue iustitiam fidei patriarcharum, id est patrum principes, nominati sunt, & Petrus quoque apostolus ob excellentiam fidei principum apostolorum nominari meretur. Ergo & omnes quorum fides preclarior habetur, recte principatus nominantur, & ipsi fratribus suis siue ecclesiis Christi principari, id est, praeside digni habentur. Gratia sanitatum & operatio uirtutum hoc maxime differunt, quod gratia sanitatum circa infirma corpora expenditur, siue per impositionem manuum, siue per alium quemlibet modum; operatio uero uirtutum extrinsecus exhibetur in rebus exterioribus, in elementis huius mundi, sicut maxime factum est per manum Moysi, qui circa corporum sanitatem ferre hoc solum fecisse legitur, quod Mariae sororis suae lepram sanauit. Quibus ergo gratia sanitatum data est, nonne inter potestates, & quibus operatio uirtutum data est, nonne iure reputantur inter uirtutes? Porro quibus sermo scientiae, ipsi sunt tanquam Cherubim: & quibus sermo sapientiae datus est, ipsi sunt tanquam Seraphim. In illa gratia maxime apostolus Paulus claruit, habuit enim scientiam non solum dei, uerum etiam seculi: in ista uero Iohannes dilectus domini, cuius sermo totus uersatur circa charitatem quae uera sapientia est, & auditores intendit accedere igne amoris dei secundum ipsum uocabulum Seraphim.

Beo quod apostolus dicit, nusquam enim angelos apprehendit sed semen Abrahae apprehendit. Cap. XIX.

Ad illud quod idem apostolus dicit, nusquam enim angelos apprehendit, sed semen Abrahae apprehendit. Quorsum istud? Diximus enim longe superius, quia nobis hominibus duobus modis datur spiritus sanctus, altero, quod est in remissione peccatorum; altero, quod est in diuisionibus gratiarum. In sanctos autem angelos uero modo, scilicet in diuisiones gratiarum, larga dignatione effusus est. Nam ut in remissione peccatorum nunquam detur spiritibus apostaticis, iudicium uerum fuit, & est eiusdem spiritus sancti. ¶ Ut ergo, quantum creatori debeas, homo perpendas, & causam tuam melius ipse discernas, adde quod nusquam angelos apprehendit, sed humanam de semine Abrahae naturam apprehendit tali apprehensione, ut autor salutis tuae dignaretur per passionem mortis consummari. Quota in hoc est portio debiti tui debitae gratiarum actionis? Angelos & creauit, & eos qui non peccauerunt magnificauit: te autem & creauit, & cum uniuersus in Adama peccauisses iustificauit, & insuper magnificauit. Iustificauit (inquam) dato illo spiritus sancti, quod est remissio peccatorum, quo electio creaturae angelicae quia non perierat non indignum: magnificauit alio dato eiusdem spiritus sancti quod est diuisio gratiarum, quo in primis illos coelestes spiritus ornauit siue magnificauit. Angelos itaque deus est, tibi autem idem deus est & pontifex: simul uero & angelorum & hominum rex, unus idemque dei filius est. Cum haec ita sint, putas ne plura in altari peccatoris tui ligna quam angelus habes ad nutriendum ignem diuini amoris? Scriptum est enim in sancta ac mystica lege domini. Ignis in altari semper ardebit, quem nutriet sacerdos subiiciens mane ligna per singulos dies. Igne denique ligna subijcere, est commemorationem beneficiorum sanctae trinitatis iugiter habere, & propter haec in amorem eius magis ac magis proficere, & interim ardere aliquantisper donec ueniat id quod perfectum est, sicut in Esaiam scriptum est. Dixit dominus, cuius ignis est in Syon, & caminus eius in Hierusalem. Syon namque praesens ecclesia est, Hierusalem autem illa superna ciuitas, id est, sanctorum angelorum uniuersitas, de quibus nobis haec tenus sermo est. Ergo ignis domini est in Syon, & caminus eius in Hierusalem, id est, abundantia diuini amoris quae illic est

I. Iohan. 4.

4. Reg. 13.
20. Ecl. 7
Roma. 4

Nume. 12.

Hebrae. 2

Maximus de
bitor dei, ho.

Leuit. 6

Esai. 57.

Illic est præfenti dilectione dei, sic maior est, sicut paruo siue quantulo cunq; igniculo grandis & ualide succensus caminus fortior est.

¶ Item sententia beati Gregorij in illo versu cantici Deuteronomij, constituit terminos gentium iuxta numerum angelorum dei, pro quo nos secundum Hebraicam ueritatem interpretante beato Hieronymo, ita legimus, constituit terminos populorum, iuxta numerum filiorum Israel. **Ca. XX.**

Alt idem doctor supra memoratus. Decem dragmas mulier habuit: quia nouem sunt ordines angelorum, sed ut compleretur electorum numerus homo decimus est creatus. Item post aliqua: Superna illa ciuitas ex angelis & hominibus constat, ad quam tantum credimus humanum genus ascendere, quantos illic

contigit electos angelos remansisse, sicut scriptum est, constituit terminos gentium, iuxta numerum angelorum dei. Quod scripturæ testimonium, fateor, utrum ad hanc rem confirmandam satis idoneum sit ambigo. Præsertim quia iuxta Hebraicam ueritatem, interpretante beato Hieronymo, taliter scriptum est. Constituit terminos populorum, iuxta numerum filiorum Israel. Quæ litera qualem adhuc sensum possit habere, postmodum dicemus. ¶ Nunc illud dicere præstat, quia propter illa uerba quæ dixit, sed ut comple-

tur electorum numerus, homo decimus est creatus. Solent pleriq; arbitrari, quod si omnes angeli perstitissent, nullaq; ruina facta fuisset ex eis, non crearetur neq; fuisset causa cur deberet homo creari. Quod si conceditur, cauendum est ne ita pueri simus, ut existimemus deum nullum ante ruinam angelorum de homine creando habuisse propositum, sed postquam casus ille contigit, tunc demum illi uenisse in mentem consilium huiusmodi, scilicet facere genus nostrum ob recuperandam multitudinem domus seu familiæ suæ quæ cecidit. ¶ Rectius ergo dicit, quia non homo propter angelos, immo propter hominem quendam angeli quoq; facti sunt, sicut & cætera omnia testante Apostolo, cum dicit: decebat enim eum, propter quæ omnia & propter quæ omnia, cuius capituli memoria nec non præterit in primo libello præsentis operis, cum de principio loqueremur in quo creauit deus cælum & terram. Si enim uerum dicit, immo quia uerum dicit Euangelista, quod factum est, in ipso uita erat, nihil excipiens: præmiserat enim, omnia per ipsum facta sunt, & sine ipso factum est nihil quanto magis homo iste decorus, ab ipso uerbo in unitatem personæ assumendus angeli, qua angeli fierent, in ipso uita erat: Testatur & hoc ipsa sapientia, quæ non est aliud quam ipsum uerbum, dum dicit: dominus possedit me ab initio uiarum suarum & cætera usque, quandoq; appendebat fundamenta terræ cum eo eram cuncta componens, & ludens coram eo omni tempore, ludens in orbe terrarum. Statimq; subiungit, & deliciae meæ esse cum filiis hominum. Quidnã hoc est, nisi ac si dixisset, anteq; deus quicq; faceret à principio, & quæ hæc uel illa faciebat, hoc erat in proposito, ut ego uerbum dei, uerbum deus caro fieret, & in hominibus habitarem magna charitate, & summa humilitate, quæ ueræ deliciae sunt.

¶ Probabilius dici posse, quod non tam homo propter suppleendum angelorum numerum, quæ angeli & homines propter unum hominem Iesum Christum facti sunt. **Caput XXI.**

Altur probabilius hoc dicimus, quod non tam homo propter suppleendum angelorum numerum, quàm angeli & homines propter unum hominem IESUM CHRISTUM facti sunt: ut quoniam unus idemq; & deus ex deo natus erat, & homo nasciturus erat, haberet præparatam ex utroq; latere familiam, hinc angelorum, hinc hominum, & ipse deus, & homo dominus & creator angelorum, dominus & creator atq; saluator emerit hominum sanctorum: dominus (inquam) in eis, sicut in domo sua, rex in gente sua, deus in maiestate sua.

¶ Quia (sicut iam dictum est) & propter ipsum & per ipsum omnia. ¶ Hoc aspicientibus nobis perpulchrum est etiam illud attendere, quia non ante sed postquam ad Abraham factum est uerbum de promissione tam beati seminis, de aduentu uel natiuitate tanti hominis, ceperunt sancti angeli congaudentes hominibus uisibiliter quoq; interdum illud exhibere ministerium, de quo Apostolus: nõne (inquit) omnis spiritus administratorij sunt, missi in ministerium, & ita familiariter, ut hospicio quoq; illorum suscipi dignati sunt, &

D apposi

Deut. 32
Falsa quorundam opinio de hominis creatioe propter ruinam angelorum.
Heb. 2.
Iohan. 1.
Prouerb. 8

Heb. 2.
Ministeria angelorum ad homines propter Christum.
Heb. 1.
Gen. 18. & 19.